[https://doi.org/10.52058/2708-7530-2021-7\(13\)-34-44](https://doi.org/10.52058/2708-7530-2021-7(13)-34-44)

УДК 351.861

Бал Мюджахіт аспірант кафедри публічного адміністрування Міжрегіональної Академії управління персоналом, вул. Фрометівська, 2, Київ, 03039, тел.: (044) 490-95-00 е-мейл: ball_mujahit@ukr.net, <https://orcid.org/0000-0002-7552-9238>

ТЕОРЕТИЧНІ ЗАСАДИ ФОРМУВАННЯ ПУБЛІЧНОЇ БЕЗПЕКИ У ЄВРОПЕЙСЬКИХ КРАЇНАХ

Анотація. У статті проаналізований європейська позитивна практика формування та забезпечення публічної безпеки на прикладі організації діяльності поліцейських органів Німеччини та Франції. Виокремленні основні тенденції розвитку публічної безпеки відповідно до функціональних обов'язків поліцейських органів, визначені можливості розвитку сучасних інституцій, що забезпечують публічну безпеку. Зазначено, що поняття «публічна безпека» в Україні та за кордоном різняться. В сучасній науці публічну безпеку аналізують з точки зору забезпечення громадського порядку та правоохоронних органів. Однак, функції таких правоохоронних органів не зводяться лише до забезпечення громадського порядку, такі органи забезпечують безпекове існування суспільства на певній території. Обґрунтовано, що у Німеччині функції та обсяг компетенцій поліцейських більше, ніж в Україні, їх навчання спрямоване на всебічний розвиток поліцейського для виконання ним своїх функціональних обов'язків відповідно до вимог законодавства та з метою забезпечення публічної безпеки. Визначено, що публічна безпека у Франції забезпечується: Національною поліцією Франції, муніципальною поліцією та Національною жандармерією. Зазначені органи мають широко коло повноважень та відповідальності щодо забезпечення публічної безпеки у Франції. У вузькому змісті забезпечення публічної безпеки здійснюється підрозділами мобільної жандармерії. На підставі аналізу закордонного досвіду формування публічної безпеки можна зазначити наступне. По-перше, публічна безпека за кордоном розглядається як основа забезпечення безпекової життєдіяльності суспільства. По-друге, основними державними інституціями, які реалізують функції з забезпечення публічної безпеки є поліція. По-третє, основою якісної та ефективної діяльності поліції за кордоном є професійність, чесність, довіра з боку суспільства. По-четверте, функції поліції за кордоном не зводяться до лише забезпечення громадського порядку та розслідування кримінальних правопорушень, а й пов'язаний з життєдіяльності суспільства, допомоги населенню у критичних буденних справах.

Ключові слова: публічна безпека, поліція, органів державного управління, державне управління у сфері публічної безпеки, громадський порядок, жандармерія, правопорядок, правопорушення.

Bal Mugahit Graduate student of the Department of Public Administration Interregional Academy of Personnel Management, Frometivska St., 2, Kyiv, 03039, tel.: (044) 490-95-00, e-mail: ball_mujahit@ukr.net, <https://orcid.org/0000-0002-7552-9238>

THEORETICAL FUNDAMENTALS OF FORMATION OF PUBLIC SECURITY IN EUROPEAN COUNTRIES

Abstract. The article analyzes the European positive practice of forming and ensuring public safety on the example of organizing the activities of the police authorities of Germany and France. The author highlights the main trends in the development of public safety in accordance with the functional responsibilities of the police, identified opportunities for the development of modern institutions that ensure public safety. The article states that the concept of "public safety" in Ukraine and abroad is different. In modern science, public safety is analyzed in terms of ensuring public order and law enforcement. However, the functions of such law enforcement agencies are not limited to ensuring public order, such bodies ensure the safe existence of society in a particular area. The author substantiates that in Germany the functions and competencies of police officers are greater than in Ukraine, their training is aimed at the comprehensive development of police officers to perform their functional duties in accordance with the law and to ensure public safety. The article states that public safety in France is ensured by: the French National Police, the municipal police and the National Gendarmerie. These bodies have a wide range of powers and responsibilities for ensuring public safety in France. In the narrow sense, public security is provided by mobile gendarmerie units. Based on the analysis of foreign experience in the formation of public safety, the following can be noted. First, public safety abroad is seen as the basis for ensuring the safe functioning of society. Secondly, the main state institutions that implement public security functions are the police. Third, the basis of quality and effective policing abroad is professionalism, honesty, public trust. Fourth, the functions of the police abroad are not limited to maintaining public order and investigating criminal offenses, but also related to the activities of society, assistance to the population in critical daily affairs.

Keywords: public security, police, public administration bodies, public administration in the field of public security, public order, gendarmerie, law and order, offenses.

Постановка проблеми. На сьогодні в Україні відбуваються реформаційні перетворення всіх сфер життєдіяльності суспільства, зокрема економічній, політичній, правоохоронній, соціальній тощо. Актуалізується питання виокремлення інноваційних шляхів забезпечення публічної безпеки в Україні.

В сучасній науці публічну безпеку аналізують з точки зору забезпечення громадського порядку та правоохоронних органів. Однак, функції таких правоохоронних органів не зводяться лише до забезпечення громадського порядку, такі органи забезпечують безпекове існування суспільства на певній території.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Проблеми публічної безпеки, закордонний досвід формування публічної безпеки, інноваційних механізмів формування публічної безпеки аналізують правознавці, соціологи, психологи, економісти, політологи, фахівці з державного управління. Разом з тим, відсутні системні підходи до системного аналізу міжнародного досвіду забезпечення публічної безпеки, формування закономірностей розвитку публічної безпеки за кордоном. Зокрема, проблеми міжнародного досвіду забезпечення публічної безпеки аналізують В. Барба, А.Басов, О. Батраченко, В. Біліченко, О.Горбачова, А. Долинний, В. Доненко, О. Кобзар, А Крищенко, Я. Курбанов, Р. Мельник, Д. Мулявка, О. Панова, Н. Піх, С. Пономарьов, Е. Саманюк та ін.

Виклад матеріалу дослідження. У країнах Європейського Союзу дефініція "громадська (публічна) безпека" ("public security") не має чіткого законодавчого формулювання і, таким чином, її трактування залежить від історичних та інституційних особливостей. Це пов'язано із тим, що у демократичних суспільствах процес забезпечення громадської (публічної) безпеки визначається передусім як реалізація своїх безпосередніх функцій фаховими інститутами (поліцією, національною гвардією, жандармерією тощо), які обирають найоптимальніші механізми та інструменти для забезпечення громадської (публічної) безпеки з метою підтримання громадського порядку у кожному конкретному випадку. Європейську стратегію безпеки сформульовано в документі "Безпечна Європа у світі, який повинен стати кращим", де означені конкретні види загроз безпеці [1].

Система правоохоронних органів зарубіжних країн поліція вважається основною структурою, яка забезпечує публічну безпеку і підтримання правопорядку.

В сучасному демократичному суспільстві поліцейська служба є вельми шанованою професією і дуже складним видом соціальної діяльності. Освітній і культурний рівень поліцейських розглядається як основний фактор, що забезпечує прогресивний розвиток поліції, а поліцейська освіта - як потужний резерв підвищення ефективності поліцейської діяльності. Зрозуміло, в кожній країні існує своя унікальна система відбору, розстановки і підготовки відповідних фахівців для поліції, що склалася під впливом територіальних, історичних, політичних, соціально-економічних чинників і особливостей національних правових систем [2, с. 17].

Проаналізуємо конкретні європейські практики формування та забезпечення публічної безпеки в Європейських країнах.

Систему публічної безпеки в Німеччині забезпечує поліція.

Основою для системи управління в поліції була Харцбургська модель. Відповідно до цієї моделі співробітник поліції розглядається як людина, яка думає, активно діє та самостійно приймає рішення.

Керівник повинен був відмовитися від свого застарілого мислення і використовувати потенціал співробітників відповідно до чітко визначених завдань та повноважень.

Співробітник вирішував сам, як він буде виконувати поставлені завдання, а керівник обмежувався функціями спостереження і контролю. Відповідальність

була розділена наступним чином: співробітник відповідав за свої дії в межах поставленого завдання, а керівник відповідав за своє керівництво. На основі Харцбургської моделі була започаткована кооперативна система управління в поліції в Німеччині.

Кооперативна система управління є офіційною концепцією управління в поліції Німеччини. Більше 40 років ця концепція є обов'язковою для керівного складу поліції Німеччини [3].

У службовому розпорядженні № 100 сформульовані принципи управління поліцією [3].

Кооперативна система управління включає в себе 6 елементів: делегування, участь, транспарентність, репрезентативність, контроль і оцінка результатів діяльності. Ці елементи повинні служити орієнтиром керівному складу поліції при виконанні управлінських функцій. Кожен елемент описує певні дії, послідовна реалізація яких сприяє досягненню поставлених цілей.

Німецька модель професійної підготовки кадрів поліції заслужено вважається однією з найефективніших і результативних у світі. Її характерними ознаками є:

- ґрунтовність базової підготовки, після якої для роботи в певній службі поліції необхідно пройти ще й спеціалізоване навчання;
- наявність у змісті навчання, незалежно від спеціалізації, загальних ключових компонентів, що дозволяє в разі реорганізації проводити швидко перекваліфікацію співробітників;
- обов'язкове додаткове навчання перед призначенням на нову посаду;
- логічна послідовність і обов'язковість проходження кожним поліцейським всіх ступенів освіти;
- більш тривалі терміни навчання в порівнянні з іншими країнами і, відповідно, більш широкий обсяг досліджуваного матеріалу, в тому числі теоретичного [4].

На федеральному і земельному рівнях змінений статус більшості шкіл поліції. Вони стали здійснювати підготовку середнього і вищого начальницького складу по університетській програмі і відповідно до вимог і стандартів Європейського союзу, розширювався і поглиблювався зміст освітніх програм. Вищі школи поліції земель і федеральні освітні установи, які готують поліцейські кадри, почали підготовку кадрів на рівні бакалаврату, а Університет поліції Німеччини (колишня Поліцейська академія управління) - на рівні магістратури [5].

Підвищилися вимоги і до освітнього рівню кандидатів на посаду молодшого складу поліції. Якщо раніше при прийомі до органів земельної поліції наявність у кандидатів повної середньої освіти не було обов'язковим, то зараз практично у всіх землях необхідною умовою прийому на роботу є наявність середньої освіти. При старій системі підготовки кадрів для того, щоб зайняти посаду старшого начальницького складу, потрібно було пройти початкове навчання на посаду молодшого складу і відслужити на цій посаді певний термін. Зараз людина з вищою освітою може минути цю щабель професійної освіти і відразу надходити

до навчального закладу, що веде підготовку кадрів для середнього виконавчої ланки.

Кожна з 16 німецьких земель, а також федеральні поліцейські відомства мають свої освітні установи з підготовки поліцейських [5].

Система професійної поліцейської підготовки в ФРН - це багатовимірна структура, яка визначається, з одного боку, рівнями поліцейської ієрархії (молодший склад - середній начальницький склад – вищий управлінський склад), з іншого – рівнями професійної освіти (середня - вища – спеціальна вища). Підготовка кадрів поліції ведеться у відомчих навчальних закладах трьох рівнів.

Перший рівень - первинна підготовка в навчальних закладах поліції федеральних земель і Академії Федеральної поліції (в Любек) для співробітників федеральної поліції. Тут вивчаються загальний, спеціалізований і заключний курси, а також складаються іспити на право заміщення посад молодшого начальницького складу. Термін навчання – два з половиною роки [4].

Другий рівень - підготовка середнього начальницького складу, яка проводиться для співробітників земельної поліції в вищих школах поліції, а там, де їх немає, - в вищих коледжах державного управління і правосуддя МВС федеральних земель. Співробітники Федерального відомства кримінальної поліції, Федерального відомства із захисту Конституції навчаються в Федеральному коледжі державного управління МВС ФРН, а співробітники Федеральної поліції - в Академії Федеральної поліції і Федеральному коледжі державного управління. Навчання ведеться за програмою вищої професійної освіти або по бакалаврській програмі. Термін навчання - три роки [4].

Третій рівень - підготовка вищого начальницького складу в Університеті поліції Німеччини (спільно з вищими навчальними закладами поліції земельного та федерального рівня) за магістерською програмою. Термін навчання - два роки [4].

Система професійної поліцейської освіти ФРН надає широкі можливості співробітникам поліції для додаткової освіти - це цілий комплекс курсів перепідготовки, підвищення кваліфікації, удосконалення. Багато німецьких поліцейських направляються за кордон на науково-практичні семінари, конференції та різні спеціалізовані курси. Конкретна мета професійної підготовки поліцейських визначена в Законі про поліцію землі і полягає в освоєнні окремих ступенів навчання з кінцевою метою успішного закінчення і здачі першого спеціального іспиту. Цим іспитом закінчується професійне навчання поліцейських для служби в молодшому начальницькому складі.

Таким чином, професійна підготовка поліцейських поділена на незалежні один від одного теоретичні та практичні відрізки навчання, як це передбачається в «дуальній системі освіти», в той час вона повинна орієнтуватися на професійні вимоги [5].

Професійні вимоги – це базис професійної підготовки поліції і є цілями навчання. Постановка завдань, що впливають з різних законів, таких як кримінально-процесуальний кодекс, закон про адміністративні правопорушення і поліцейське право, передбачає наявність у співробітників поліції всебічних знань в області права. Складність повноважень вимагає знань, які не зазначені у

чинному законодавстві. Отже, поліцейський повинен володіти достатнім обсягом юридичних знань для того, щоб бути в змозі безпомилково з точки зору права виконувати свої завдання.

Закони дають поліцейським правові повноваження на втручання в основні права громадян, для здійснення яких частково допустимі засоби примусу аж до застосування вогнепальної зброї. Застосування засобів примусу має дуже високі обмежувальні правові рамки, що передбачають широкі знання в області права на втручання. Необхідно також мати практичні навички поводження з засобами примусу для того, щоб не переступити дуже вузькі межі прав на втручання в разі їх застосування на практиці, що досягається в єдності теоретичних знань і практичних навичок.

При здійсненні професійної діяльності поліцейські спілкуються з людьми різного соціального походження в різних життєвих ситуаціях, що володіють різними особистісними якостями, і це створює певні труднощі. В цьому випадку потрібні не юридичні знання, а знання людей і відповідних ситуацій поведінки для запобігання або усунення конфлікту, що досягається психологічною підготовкою та дає поліцейським знання про причини і види проявів людської реакції. Поліцейський повинен вміти встановити, в якому психічному стані перебуває людина, з якою він в даний момент спілкується, і який вплив нададуть заходи, які поліцейських застосує. У ході реалізації заходів поліцейський повинен керуватися положеннями Основного закону та професійної етики, які вимагають певного виду і способів здійснення втручання [5].

В процесі навчання поліцейський повинен сформуватися як самостійна соціальна особистість, яка засвоїла цінності Основного закону, що володіє керівною, соціальною і професійною компетенціями подолання конфліктів.

Навчання орієнтоване на індивідуальну службу, але також проводиться підготовка до дій у складі відділень. Теоретичні знання викладаються відповідно до виконуваних функцій і повинні забезпечити правильне і безпомилкове застосування права [6, с. 14].

Таким чином, у Німеччині функції та обсяг компетенцій поліцейських більше, ніж в Україні, їх навчання спрямоване на всебічний розвиток поліцейського для виконання ним своїх функціональних обов'язків відповідно до вимог законодавства та з метою забезпечення публічної безпеки.

Тепер проаналізуємо систему формування публічної безпеки у Франції.

У сучасній Франції основні напрямки діяльності поліції визначені в Кодексі внутрішньої безпеки. це:

- забезпечення громадської (публічної) безпеки та світу, належного виконання всіма суб'єктами законів, захист громадян і майна, а також громадського порядку;

- виявлення, реєстрація злочинів, збір доказів, пошук підозрюваних в скоєнні злочинів і їх спільників, арешт підозрюваних і конвоювання їх компетентним судовим органам (для судової поліції, що знаходиться під керівництвом, контролем і наглядом судової влади);

- інформування урядові органи про загрози, виявлення і прогнозування загроз, які можуть порушити громадський порядок або загрожувати інститутам фундаментальних інтересів Франції або її суверенітету [7].

У березні 1986 року у Франції був прийнятий кодекс етичної поведінки співробітників Національної поліції, але в січні 2014 року було вирішено включити зазначений кодекс до Кодексу внутрішньої безпеки. Мета такого законодавчого рішення полягала в тому, щоб зміцнити зв'язок між різними силами, що забезпечують внутрішню безпеку, і населенням.

Кодекс внутрішньої безпеки вимагає суворого дотримання Декларації прав людини і громадянина, Конституції, міжнародних конвенцій і законів, ставить проблеми населення в центр уваги сил жандармерії і поліції.

Кодекс внутрішньої безпеки встановлює рамки дій поліції і жандармерії, їх завдання, а також їх функціональні зобов'язання. Співробітники, які не дотримуються норми кодексу, піддаються дисциплінарним санкціям, а також судових розглядів. Відповідно до вимог даного документа поліцейський зобов'язаний лояльно ставитися до державних установ, повинен бути чесним, неупередженим, зобов'язаний надавати допомогу всім, хто її потребує, як в службове, так і у вільний час.

Національна поліція вважається основною силою безпеки у Франції. Силами Національної поліції розслідується 70% злочинів, затримується 80% осіб, які утримуються під вартою [7].

Наступним структурним підрозділом, який забезпечує публічну безпеку у Франції, є муніципальна поліція. Такі поліцейські служби перебувають у віданні мера муніципалітету і фінансуються з муніципальних бюджетів.

У Франції муніципальна поліція реалізує поліцейські повноваження, які надані мерам муніципалітетів. Муніципальну поліцію складається з посадових осіб місцевих органів влади, які мають особливий статус, закріплений законом «Про муніципальної поліції» від 15 квітня 1999 року. Обсяг повноважень муніципальної поліції визначається мером, який несе відповідальність за дії поліції. В свою чергу, мер перебуває під адміністративним контролем представника департаменту.

На сьогоднішній день муніципальна поліція Франції прагне забезпечити позитивне ставлення населення до громадського порядку, якість життя жителів міста і створити атмосферу безпеки суспільства.

Таким чином, муніципальна поліція входить в число правоохоронних сил держави, є захисником державної влади.

Муніципальна поліція координує свої дії з іншими силами поліції і жандармерії.

Жандармерія є найстарішим правоохоронним інститутом Франції, формування і зміцнення якого відноситься до періоду середньовіччя.

Взаємини між Національною поліцією і Національною жандармерією постійно змінювалися. Так, в 2002 році почався процес зближення зазначених відомств, а в 2009 році Урядом Франції було прийнято рішення про перепідпорядкування Національної жандармерії, що відноситься до Міністерства оборони, Міністерству внутрішніх справ Національної поліції, яка працює в

основному в містах. Міністерство внутрішніх справ наділене щодо жандармерії бюджетними і оперативними повноваженнями. Однак, незважаючи на це, жандармерія зберігає свій військовий статус, Міністерство оборони і раніше має право на здійснення початкової підготовки, необхідної для вступу в жандармерію і поліцію. Крім того, до компетенції Міністерства оборони відноситься проведення військових операцій із застосуванням спеціалізованих жандармських підрозділів.

Жандармерія виконує дві основні функції:

- забезпечення публічної безпеки;
- забезпечення судової діяльності [7].

Функція забезпечення публічної безпеки в основному здійснюється підрозділами мобільної жандармерії. Ці воєнізовані підрозділи спеціалізуються на підтримці порядку і запобігання злочинних діянь. По всій країні в складі мобільної жандармерії налічується 109 ескадронів, 17 підрозділів, оснащених бронетехнікою, щоденна роль яких полягає в підтримці громадського порядку і його відновленні, коли це необхідно (заворушення, демонстрації тощо) [8].

Мобільна жандармерія використовується також для охорони урядових будівель, державних установ, будинків іноземних посольств, з метою боротьби з нелегальною імміграцією. Мобільна жандармерія також захищає французькі посольства за кордоном [8].

Для підтримки необхідного професійного рівня співробітники мобільної жандармерії зобов'язані проходити курс підвищення кваліфікації кожні два-три роки.

Однією з головних завдань жандармерії є загальна публічна безпека. Жандарми забезпечують безпеку людей і майна, беруть участь у проведенні оперативно-розшукових заходах, попереджають злочинність, сприяють населенню у працевлаштуванні [9].

Жандармерія є частиною системи територіального контролю, і її діяльність спрямована на забезпечення максимальної безпеки для всіх жителів.

Національна жандармерія присвячує майже 40% свого службового часу функціям судової поліції. В рамках зазначеної діяльності здійснюється розшук осіб, підозрюваних у вчиненні злочинів, збір доказів, пошук і опитування свідків злочинів. Ці функції виконуються територіальними бригадами, а також спеціалізованими підрозділами, відомчими розвідувальними та судовими слідчими бригадами, центральними відділеннями та регіональними групами реагування [8].

Діяльність судової поліції жандармерії, а також розслідування у кримінальних справах проходять у Франції та за кордоном. На підставі Кримінально-процесуального кодексу і Кодексу військової юстиції жандарми також наділені повноваженнями військової поліції. Ця діяльність здійснюється під керівництвом і наглядом прокурора, а за межами Франції - за сприяння командування французької армії. В даному випадку мова йде про поліцейської діяльності, коли кримінальний злочин виявлено і скоєно французькими військовослужбовцями, членами їх сімей, цивільними особами, за яких вони

несуть відповідальність, або якщо цей злочин було скоєно проти зазначених осіб [8].

Всі дії жандармерії, пов'язані з різними формами злочинності, координує Бригада по боротьбі зі злочинністю. Що стосується боротьби з тероризмом, який також є одним з об'єктів поліцейських розслідувань, проведених жандармерією, він координується Бюро антитерористичної боротьби (BLAT). Для виконання цих судових поліцейських місій жандармерія використовує судові методи.

Організація жандармерії здійснюється за територіальним принципом. Система органів жандармерії включає 12 адміністративних районів, а також Корсику.

Кожен регіональний начальник жандармерії підпорядковується підрозділам жандармерії департаменту, мобільним підрозділам своєї зони командування, а також деяким спеціалізованим підрозділам. Республіканська гвардія також пов'язана з жандармерією регіону Іль-де-Франс [8-9].

Проведений аналіз дає підстави зазначити, що публічна безпека у Франції забезпечується: Національною поліцією Франції, муніципальною поліцією та Національною жандармерією. Зазначені органи мають широко коло повноважень та відповідальності щодо забезпечення публічної безпеки у Франції. У вузькому змісті забезпечення публічної безпеки здійснюється підрозділами мобільної жандармерії.

Висновки. На підставі аналізу закордонного досвіду формування публічної безпеки можна зазначити наступне. По-перше, публічна безпека за кордоном розглядається як основа забезпечення безпекової життєдіяльності суспільства. По-друге, основними державними інституціями, які реалізують функції з забезпечення публічної безпеки є поліція. По-третє, основою якісної та ефективної діяльності поліції за кордоном є професійність, чесність, довіра з боку суспільства. По-четверте, функції поліції за кордоном не зводяться до лише забезпечення громадського порядку та розслідування кримінальних правопорушень, а й пов'язаний з життєдіяльністю суспільства, допомоги населенню у критичних буденних справах.

У перспективі подальших досліджень передбачено здійснити системний аналіз американського досвіду забезпечення публічної безпеки, виокремлення закономірностей розвитку системи публічної безпеки в США.

Література:

1. Безопасная Европа в мире, который должен стать лучше. Европейская стратегия безопасности. 16 с. URL: <https://www.consilium.europa.eu/uedocs/cmsUpload/031208ESSIRU.pdf>
2. Шушкевич И.Ч. Система подготовки кадров для правоохранительных органов зарубежных стран (теоретический и организационно-правовой аспекты): автореф. дис. ... канд. юрид. наук. - Санкт-Петербург, 1998.
3. Dr. Barthel, Ch., Heidemann, D. KFS 2.0 – ein Vorschlag zur zeitgemäßen Neuformulierung des Kooperativen Führungssystems. *die Polizei*. 2013. № 1. С. 1-14.
4. Полиция зарубежных стран: система организации и опыт профессиональной подготовки кадров: учебное пособие / С.В. Асямов [и др.]. Ташкент: Fan va texnologiya, 2010. 452 с.

5. Кравчук Л.С. Организация практико-ориентированного обучения в системе профессиональной подготовки полицейских (из опыта Федеративной Республики Германия). *Вестник БелЮИ МВД России*. 2017. №2. URL: <https://cyberleninka.ru/article/n/organizatsiya-praktiko-orientirovannogo-obucheniya-v-sisteme-professionalnoy-podgotovki-politseyskih-iz-opyta-federativnoy>.

6. Wiedermann U. „Ausbildungsreform in Niedersachsen“ in Ausbildung in der Polizei. *Seminarschlussbericht 16/1998. Polizeifuehrungsakademie (Hrsg.). Muenster*. 1998. 215 s.

7. Матвеев С. П. Организация полицейской деятельности: французский опыт. *Вестник ВИ МВД России*. 2018. №4. URL: <https://cyberleninka.ru/article/n/organizatsiya-politseyskoy-deyatelnosti-frantsuzskiy-opyt>.

8. Ланцова О. М. Задачи и организационная структура французской жандармерии. *Вестник Санкт-Петербургского университета МВД России*. 2007. №4. URL: <https://cyberleninka.ru/article/n/zadachi-i-organizatsionnaya-struktura-frantsuzskoy-zhandarmerii>.

9. Ситкина М. Н., Романькова С. А. Оценка деятельности органов внутренних дел (полиции): зарубежный опыт. *Научный вестник Омской академии МВД России*. 2019. №3 (74). URL: <https://cyberleninka.ru/article/n/otsenka-deyatelnosti-organov-vnutrennih-del-politsii-zarubezhnyy-opyt>.

References:

1. Bezopasnaja Evropa v mire, kotoryj dolzhen stat' luchshe. Evropejskaja strategija bezopasnosti [A secure Europe in a world that needs to get better. European security strategy]. Retrieved from https://www.consilium.europa.eu/uedocs/cmsUpload/031208_ESSIIRU.pdf [in Russian].

2. Shushkevich, I.Ch. (1998), Sistema podgotovki kadrov dlja pravoohranitel'nyh organov zarubezhnyh stran (teoreticheskij i organizacionno-pravovoj aspekty): avtoref. dis. ... kand. jurid. nauk [Training system for law enforcement agencies of foreign countries (theoretical and organizational and legal aspects): author's ref. dis.], Sankt-Peterburg [in Russian].

3. Dr. Barthel, Ch. & Heidemann, D. (2013), KFS 2.0 – ein Vorschlag zur zeitgemäßen Neuformulierung des Kooperativen Führungssystems. *die Polizei*. (1), (1-14). [in German].

4. Asjamov, S.V. (2010), Policija zarubezhnyh stran: sistema organizacii i opyt professional'noj podgotovki kadrov: uchebnoe posobie [Police of foreign countries: the system of organization and experience of professional training: a textbook], Tashkent: Fan va texnologiya [in Russian].

5. Kravchuk, L.S. (2017), Organizacija praktiko-orientirovannogo obucheniya v sisteme professional'noj podgotovki policejskih (iz opyta Federativnoj Respubliki Germanija) [Organization of practice-oriented training in the system of professional training of police officers (from the experience of the Federal Republic of Germany)]. *Vestnik BelJuI MVD Rossii - Bulletin of the BelUI of the Ministry of Internal Affairs of Russia*, №2 Retrieved from <https://cyberleninka.ru/article/n/organizatsiya-praktiko-orientirovannogo-obucheniya-v-sisteme-professionalnoy-podgotovki-politseyskih-iz-opyta-federativnoy> [in Russian].

6. Wiedermann, U. (1998), „Ausbildungsreform in Niedersachsen“ in Ausbildung in der Polizei. *Seminarschlussbericht 16/1998. Polizeifuehrungsakademie (Hrsg.). Muenster* [in French].

7. Matveev, S. P. (2018), Organizacija policejskoj dejatel'nosti: francuzskij opyt [Organization of police activity: the French experience], *Vestnik VI MVD Rossii - Bulletin of the VI Ministry of Internal Affairs of Russia*, (4) URL: <https://cyberleninka.ru/article/n/organizatsiya-politseyskoy-deyatelnosti-frantsuzskiy-opyt> [in Russian].

8. Lancova, O. M. (2007), Zadachi i organizacionnaja struktura francuzskoj zhandarmerii [Tasks and organizational structure of the French gendarmerie], *Vestnik Sankt-Peterburgskogo universiteta MVD Rossii - Bulletin of St. Petersburg University of the Ministry of Internal Affairs of Russia*, (4) Retrieved from <https://cyberleninka.ru/article/n/zadachi-i-organizatsionnaya-struktura-frantsuzskoy-zhandarmerii> [in Russian].

9. Sitkina, M. N. & Roman'kova, S. A. (2019), Ocenka dejatel'nosti organov vnutrennih del (policii): zarubezhnyj opyt [Evaluation of the activities of law enforcement agencies (police): foreign experience], *Nauchnyj vestnik Omskoj akademii MVD Rossii - Scientific Bulletin of the Omsk Academy of the Ministry of Internal Affairs of Russia*, (3) (74) Retrieved from <https://cyberleninka.ru/article/n/otsenka-deyatelnosti-organov-vnutrennih-del-politsii-zarubezhnyy-opyt> [in Russian].